

Leiden

Uitvoeringsagenda Cultuur

2025 en 2026

maart 2025

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Publieksbereik en diversiteit en inclusie.....	6
Cultuurparticipatie en Cultuureducatie	14
Makers en Broedplaatsen	20
Cultuur en Zorg.....	26
Cultuur en Kennis	28
Tot slot.....	30
Colofon	31

Inleiding

Gemeente en culturele instellingen werken samen aan een inspirerende en inclusieve stad. Een stad waar iedereen, van jong tot oud, zich betrokken voelt bij en verantwoordelijk voor de plek waar ze wonen of werken. Een veerkrachtige stad ook, waarvan de bewoners creatief en open reageren op een veranderende samenleving.

Om uitvoering te geven aan de [Cultuurvisie](#) stelt de gemeente in samenwerking met het culturele veld een Uitvoeringsagenda Cultuur op. Deze Uitvoeringsagenda geeft inzicht in wat de culturele instellingen de komende twee jaren gaan doen, met de nadruk op de onderlinge samenwerking. Met het inzicht is er beter samen regie te voeren.

Het is gebruikelijk deze agenda bij de vaststelling van een Cultuurvisie voor meerdere jaren vorm te geven en hierop jaarlijks te evalueren en bij te sturen. Door de coronapandemie is er bij de Cultuurvisie 2020 voor een afwijkend pad gekozen. De periode direct na de pandemie heeft met name in het teken van herstel van de sector gestaan. Inmiddels gaat het weer goed met de cultuursector en zien we de bezoekersaantallen terug op het oude niveau van voor corona. Wij kiezen er daarom voor nog een laatste keer een Uitvoeringsagenda met een kortere looptijd op te stellen. Bij de evaluatie van de Cultuurvisie kan daarna weer een meerjarige Uitvoeringsagenda worden opgesteld.

Deze Uitvoeringsagenda 2025-2026 heeft, gezien de relatief korte looptijd, mede als doel om informatie te delen over cultuur in Leiden. Zo informeren we de gemeenteraad en andere betrokkenen over activiteiten die bijdragen aan de doelen van de Cultuurvisie. Maar ook het culturele veld wordt door deze uitwisseling van informatie beter op de hoogte gesteld van elkaars activiteiten, zodat iedereen elkaar nog beter weet te vinden.

De jaarplannen van de cultuurpartners kun je vinden op de websites van de instellingen. De maandelijkse activiteiten van de culturele partners kun je vinden in de [Uitagenda](#) van *Leiden & Partners*.

Deze uitvoeringsagenda beslaat ongeveer de activiteiten die voortkomen uit 95 procent van de ingezette middelen uit Programma 8 uit de gemeentebegroting.

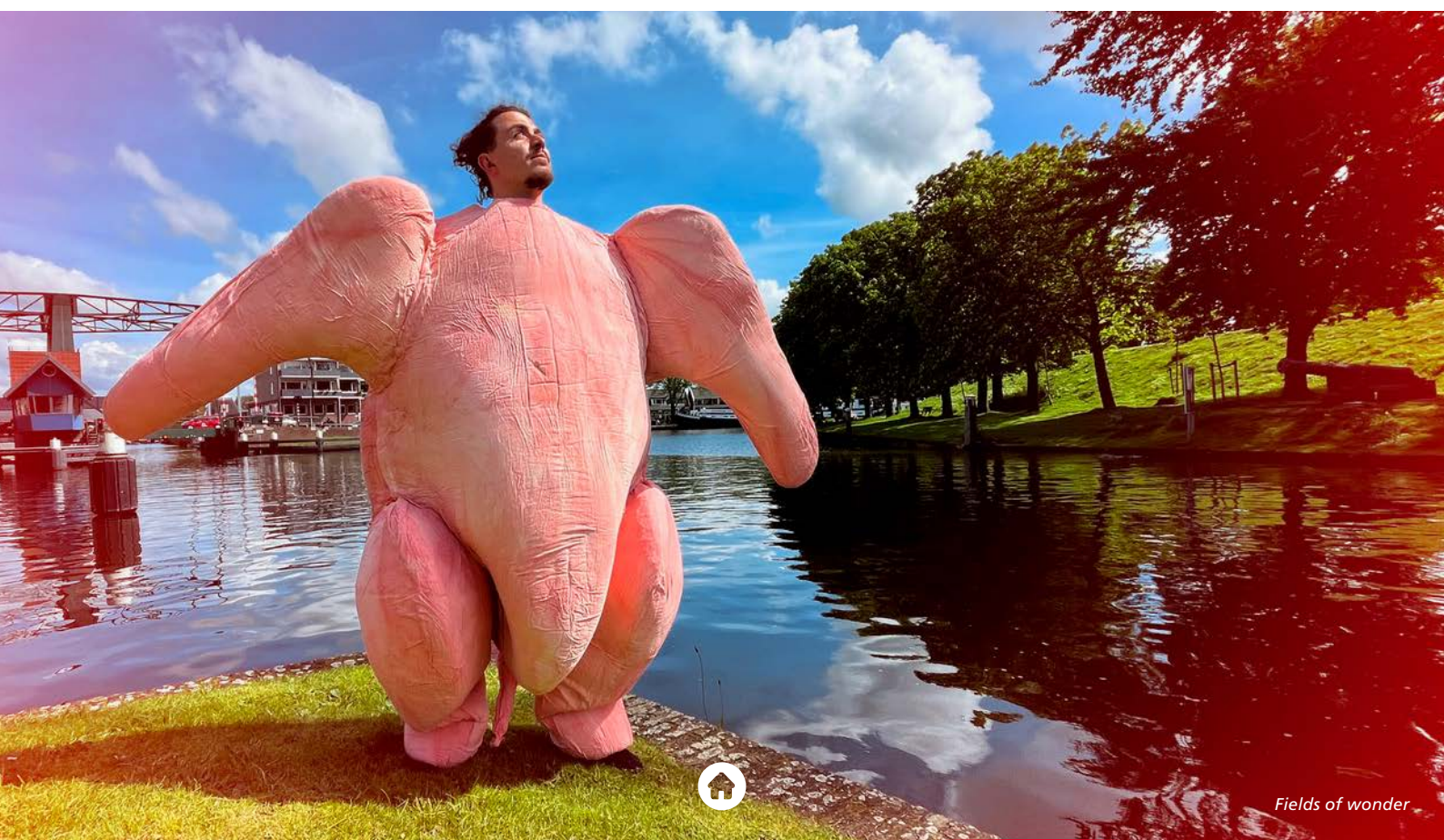
Gemeente Leiden subsidieert ook activiteiten op de thema's [Vitale Binnenstad](#) en Kennis.

Daarnaast zijn er ook vele cultuurinstellingen die zonder subsidie activiteiten organiseren, denk daarbij bijvoorbeeld aan de [Leidse Salon](#) en de diverse muziekscholen.

De ambities uit de Cultuurvisie

1. Op Sterke Benen - Onze sterke culturele basisinfrastructuur heeft een kwalitatief hoogstaand, divers en inclusief aanbod. Toegankelijk en aantrekkelijk. Met groot bereik.
2. Met Hart een Ziel - In Leiden draagt cultuur bij aan het bereiken van maatschappelijke doelen. Leiden is een sociale stad: iedereen doet en telt mee
3. Met Kop en Schouders - Leiden onderscheidt zich (inter)nationaal met haar bijzondere weefsel van kennis en cultuur. Cultuur én kennis maken samen de stad. Lokaal en regionaal, nationaal en internationaal.

In de Uitvoeringsagenda 2025-2026 staat omschreven hoe we de doelstellingen uit de Cultuurvisie met de culturele instellingen gaan realiseren en in welk tijdspad.

Totstandkoming Uitvoeringsagenda 2025-2026

Sinds 2024 heeft de culturele sector in Leiden een **Cultuurtafel**. Aan deze Cultuurtafel wordt door de lokale cultuursector het gesprek gevoerd over de toekomst van de kunst- en cultuursector in Leiden, om zo bij te dragen aan het welzijn van de Leidenaren en de ontwikkeling van de levendige stad. De gemeente werkt samen met de Cultuurtafel en de cultuursector aan de Uitvoeringsagenda. Op de *Bijeenkomst cultuur* in september 2024 op het Stadhuis hebben alle culturele instellingen input kunnen leveren voor deze agenda. Het verslag van de bijeenkomst vormt daarvoor de basis. Daarnaast heeft een aantal instellingen via de Cultuurtafel in oktober 2024 extra input geleverd op de specifieke thema's. Naast de eigen plannen van de instellingen ligt de focus op samenwerking tussen de instellingen.

Subsidies en afspraken

Afspraken over de uitvoering van het cultuurbeleid landen in subsidieregelingen, subsidiebeschikkingen, uitvoeringsovereenkomsten of prestatieafspraken of convenanten tussen gemeente en instellingen.

In 2025 wordt in Leiden een **nieuw subsidiestelsel** gelanceerd waar alle culturele partners de subsidieaanvragen voor 2026 en verder kunnen doen. Dit nieuwe subsidiestelsel met een aantal **nieuwe regelingen** zorgt voor meer transparantie en doorstroming. In de bijbehorende subsidiecriteria komen de ambities tot uiting.

Thema's Uitvoeringsagenda 2025-2026

Gemeente en culturele partners focussen de komende twee jaren op onderstaande thema's, waarbij de samenwerking tussen de instellingen van belang is voor een sterke culturele infrastructuur:

- **Publieksbereik en diversiteit en inclusie**
- **Cultuurparticipatie en -educatie**
- **Makers en Broedplaatsen**
- **Cultuur en Zorg**
- **Cultuur en Kennis**

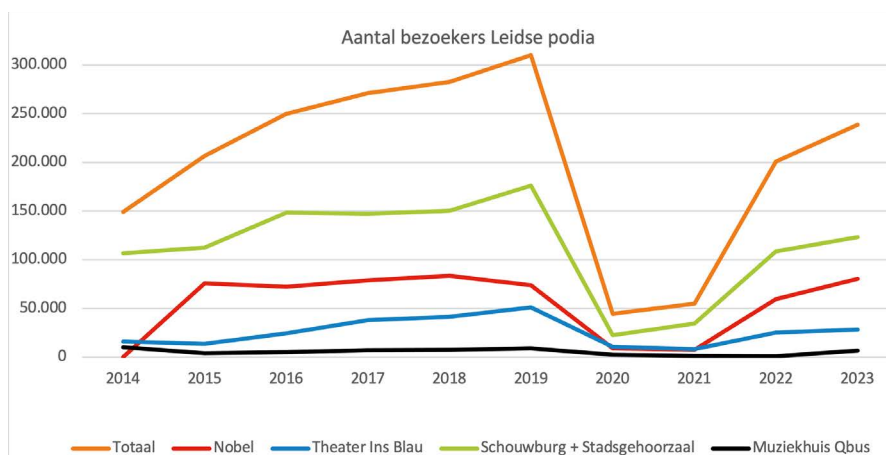

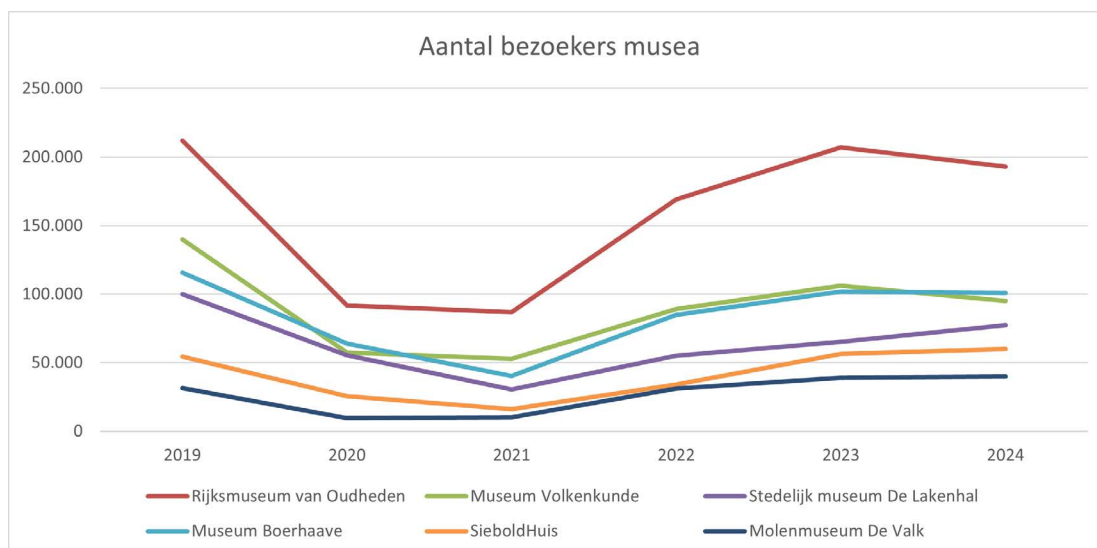

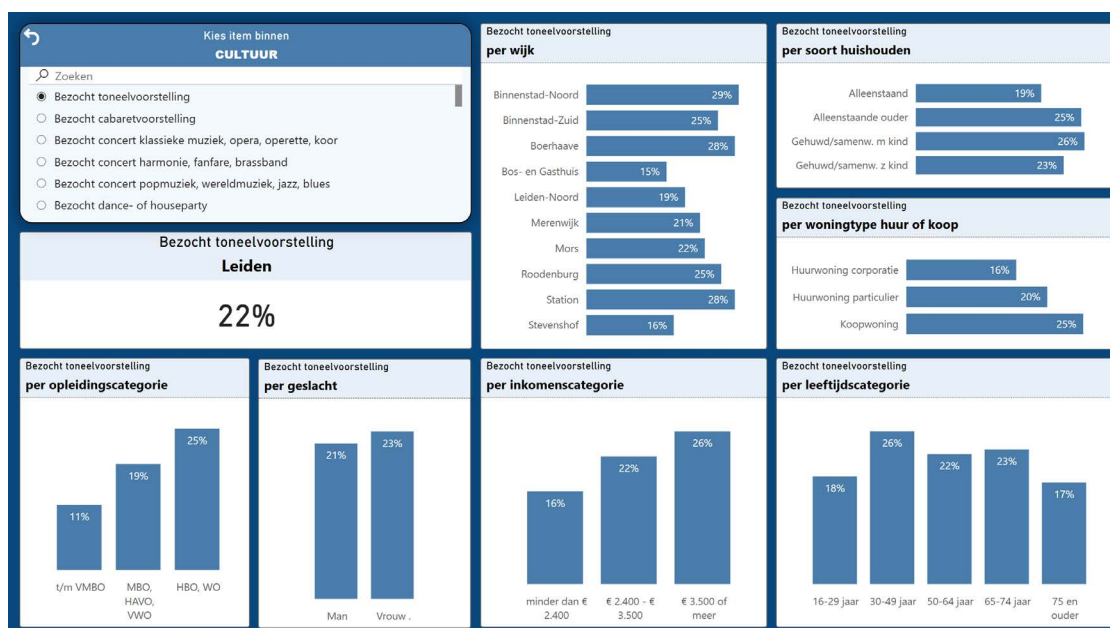
Publieksbereik en diversiteit en inclusie

Doel is een breder en diverser publiek te bereiken door toegankelijkheid en inclusie te vergroten. We streven ernaar om onder het publiek een goede afspiegeling van de hele Leidse samenleving te ontvangen. We willen de stijgende lijn in bezoekersaantallen voortzetten. We willen graag dat bewoners uit elke wijk ook de podia weten te vinden.

Leiden houdt ieder jaar een Stadsenquête en een wijkenquête. [Hier](#) kunt u een interactieve pdf downloaden. Daarin vindt u ook het bezoek per wijk aan de Leidse podia. We zien dat 22% van de Leidenaren in 2023 een toneelvoorstelling bezocht. De ambitie is om dit percentage in 2026 met 3% omhoog te krijgen. Hieronder ziet u bijvoorbeeld ook dat de [wijk Bos- en Gasthuis](#) relatief laag scoort. Dit willen we graag verbeteren.

In Leiden hebben Nobel, Leidse Schouwburg-Stadsschouwburg, BplusC en Museum de Lakenhal in 2023 meegedaan aan een pilot in de analyse van publieksgroepen: wie bereiken we aan publiek? Hiervoor zijn culturele doelgroepen gedefinieerd. Er is een analyse gemaakt van de data over cultuurbezoek, op doelgroep en op wijkniveau. In de komende periode is de ambitie om met alle instellingen deze analyse te doen en gezamenlijk een groter publieksbereik te realiseren.

Analyse van het publieksbereik geeft richting aan keuzes, bijvoorbeeld het aanpassen van de programmering, om de ondervertegenwoordigde doelgroepen meer te bereiken. Maar ook door in het brede veld te kijken, welke groepen worden bijvoorbeeld bij een andere instelling wel bediend en zijn er dan nog groepen over die we in Leiden nog niet voldoende bereiken?

Met de publieksanalyse kun je zien wie je gezamenlijk goed bereikt en wie je minder goed bereikt. Je kunt daar dan ook gezamenlijk programmering op af stemmen. Niet iedere organisatie hoeft dan iedere doelgroep te bereiken met de eigen programmering.

Daarvoor is het wel noodzakelijk dat zoveel mogelijk organisaties meedoen aan de analyse en hun bezoekersinfo op orde hebben.

Niet iedere culturele instelling of initiatief zal alle Leidenaren bereiken, maar de culturele sector samen moet wel voor iedere Leidenaar iets te bieden hebben. Samenwerking tussen grote instellingen en laagdrempelige initiatieven voor jongeren helpt hierbij.

Ambities voor 2025-2026

BplusC

- Doorontwikkeling Informatieplein: Taalhuis en IDO (Informatiepunt Digitale Overheid) samen met diverse samenwerkingspartners; deelname aan diverse netwerken.
- Inclusieve programmering: activiteiten en evenementen ontwikkelen die inspelen op verschillende culturele achtergronden, leeftijden en sociaaleconomische achtergronden.
- Community engagement: samenwerkingen met lokale gemeenschappen en organisaties om barrières te verminderen en deelname te stimuleren.

Leidse Schouwburg-Stadsgehoorzaal (LSSGZ)

- In 2026 viert de Stadsgehoorzaal haar 200-jarig bestaan. Dit zal worden gevierd met de stad.
- Programmeren meer diversiteit op het gebied van leeftijd, multiculturele achtergrond en opleiding te bereiken. Hiervoor werkt LSSGZ samen met culturele en maatschappelijke partners in Leiden en de regio.
- LSSGZ gaat steeds meer in gesprek met nieuwe potentiële bezoekers. Om beter te kunnen meten en te kunnen sturen, zetten zij in op een nieuw en innovatief CRM-systeem.
- Betrekken van diverse gemeenschappen door toegankelijke en uitdagende programmering, zoals de *Queer Comedy Night* en *Keti Koti-voorstellingen*.
- Daarnaast produceert LSSGZ meer zelf om zo meer lokaal te verankeren en recht te doen aan Leiden als culturele kennisstad. Er is aandacht voor jongeren en studenten. Door samen te werken met lokale partners en steeds meer eigen programma's te produceren, zoals het *Leids Cabaret Festival* en initiatieven rond belangrijke thema's zoals, gender- en kansengelijkheid, stimuleert LSSGZ co-creatie en versterken zij de relatie met diverse gemeenschappen en de jongere generatie.

Nobel

- Nobel profileert zich de komende jaren nog meer als centrum van de muziekketen in de regio, met de ambitie om popmuziek op de lange termijn naar een hoger niveau te brengen. Nobel wil haar kennis en netwerk daarvoor delen met zoveel mogelijk partners in de regio. Met ruim 150 vrijwilligers wordt een programma voor verschillende doelgroepen gebracht en worden verschillende perspectieven meegebracht in de programmering.

- Talentontwikkeling is een van de speerpunten. Nobel geeft talentvolle muzikanten in de regio mogelijkheden om op te treden en biedt daarnaast ook op andere onderdelen van een artieste carrière ondersteuning via coaching, training en netwerk.
- Met de grotere Leidse culturele festivals organiseert Nobel de komende jaren programmaonderdelen, zoals het programmeren van muziek voor de *Nacht van Ontdekkingen*, filmvertoningen tijdens het *Leids International Film Festival*, een Comedy Club tijdens de *Leiden Pride*, een afterparty van de Museumnacht. Met lokale partijen als lichtkunstenaar Paul Cremers en jongerenkunstenaarscollectief ROEM zijn samenwerkingen opgezet om het pand van binnen te verfraaien met kunst en lichtkunst. Dit zijn zowel aanpassingen aan het pand als samenwerkingen tijdens festivals.
- Nobel werkt op diverse fronten samen met de Stadsgehoorzaal om acts te kunnen boeken voor wie de capaciteit van de Nobel te klein is. Het gezamenlijke bereik van beide organisaties is groter en op deze manier bereiken ze allebei een deels nieuwe doelgroep via deze samenwerking. Voor de komende twee jaar willen Nobel en LSSGZ gezamenlijk structureel een paar keer per jaar concerten gezamenlijk organiseren. Nobel gaat de komende jaren ook concerten organiseren in het Openluchttheater in de Leidse Hout en haar kennis en netwerk delen met de organisatie.

Ins Blau

- Focus ligt op nieuwe makers en zijn noodzaak, gedrevenheid, diversiteit en actualiteit de leidende principes voor het grootste deel van de programmering.
- Theater Ins Blau gaat ook de wijk in. Jaarlijks krijgt een maker de ruimte om buiten het theater een voorstelling te tonen. Er wordt samengewerkt met onder andere WIBAR en Zwembad De Does. Met het *Festival van het Andere Theater* wordt een keer in de twee jaar in samenwerking met De Generator en diverse wijkorganisaties theater naar Leiden Noord gebracht.

De Generator

- Theaterpodium en productiehuis voor een publiek van diverse achtergronden, een publiek dat etnische, culturele, historische, gender en klasse diversiteit en diversiteit op het gebied van seksuele gerichtheid, vertegenwoordigt. Dit publiek wordt bereikt met theaterprogrammering en eigen Generator-producties binnen het makershuis.
- In alle publieksactiviteiten brengt De Generator professioneel maatschappelijk geëngageerd theater. Programmering en eigen voorstellingen op thema's zoals de zwarte gemeenschap en zwarte geschiedenis, feminisme, ruimte voor de LHBTQIA+ gemeenschap, de kracht van ouderen, armoedebestrijding, jeugdparticipatie aan de samenleving en mentale gezondheid. Alle voorstellingen worden gratis aangeboden voor mensen die theater anders niet kunnen betalen.

PStheater

- Reflecteert in haar theaterproducties op het maatschappelijke vraagstuk van kansenongelijkheid, gelijkwaardigheid en bestaanszekerheid. Deze producties worden gevoed door een veldonderzoek, waarin zij de ontmoeting opzoeken met mensen uit alle lagen van de samenleving. Geïnspireerd op dit veldonderzoek maken zij de artistieke vertaalslag naar theater.
- In 2025 en 2026 staan de projecten in het teken van Kansen op de arbeidsmarkt. Wat als jouw werk vooral zo onzichtbaar mogelijk moet zijn en tegelijkertijd onmisbaar is voor de samenleving? Wie zitten er aan de tafels waar de beslissingen worden genomen en wie niet? En wat doet het met je als je constant in de overlevingsmodus staat?

Fields of Wonder

- Domein-overstijgende samenwerking tussen Leidse cultuurmakers onderling en partners in de stad. In 2025 de productie *De Zinnen Verzetten* waarin letterlijk en figuurlijk ruimte voor diegenen die in onze maatschappij dreigen vast te lopen.

KASSETT

In 2025 de voorstelling KNOOPPUNT, die draait om ons spiergeheugen, in letterlijke zin: wat 'weet' ons lichaam, wat herinnert zij zich? En klopt het wel dat we fysiek geheugen vaak wegstrepen tegen cognitief geheugen?

Kassett maakt in 2026 de voorstelling BOVENKAMER (2026), een interactieve filosofische performance. Een stand-up filosoof gaat in gesprek met de zaal over hun bovenkamer. Valt geheugenverlies te maskeren en wat doet dat met je zelfbeeld en zingeving?

DansBlok

Professioneel danscollectief put inspiratie uit maatschappelijke thema's. Herkenbare gevoelens en situaties die zij als jongvolwassen vrouwen ervaren in onze samenleving worden vertaald naar gestileerde en tegelijkertijd schurende producties. In 2025 de productie *Ballen Los*. DansBlok is gehuisvest in Ins Blau.

De X

Programmeert wereldmuziek: een balans tussen Afrikaans, Latin, Aziatisch, Midden-Oosters/Noord-Afrikaans, Oost-Europees, West-Europees; en een balans tussen etnisch, klassiek, dan wel cross-overs van world met pop, jazz en rock. Heeft samenwerkingsverbanden met diverse instellingen en de festivals *Peel Slowly and See* en het *Van Rijnfestival*. De X programmeert samen met Hot House Jazz, Hans van Polanen America en BplusC talenten vooral in *Muziekhuis Qbus*. Het gaat gezamenlijk om circa 150 concerten per jaar.

Leids Internationaal Film Festival

- Het filmprogramma van Leids Internationaal Film Festival (LIFF) omvat producties uit verschillende landen en culturen. Naast het tonen van films die verschillende perspectieven bieden, werkt LIFF aan het toegankelijk maken van het programma voor verschillende doelgroepen. LIFF biedt bijvoorbeeld meer films dan voorheen aan met ondertiteling om toegankelijkheid voor slechthorenden te bevorderen en werken aan prikkelarme vertoningen voor mensen met sensorische gevoeligheid.
- LIFF hecht veel waarde aan de betrokkenheid van jongeren binnen het festival. De jongerenorganisatie is niet alleen verantwoordelijk voor het samenstellen van een jongerenjury, maar ook helpt bij de productie en organisatie van specifieke festivalonderdelen.

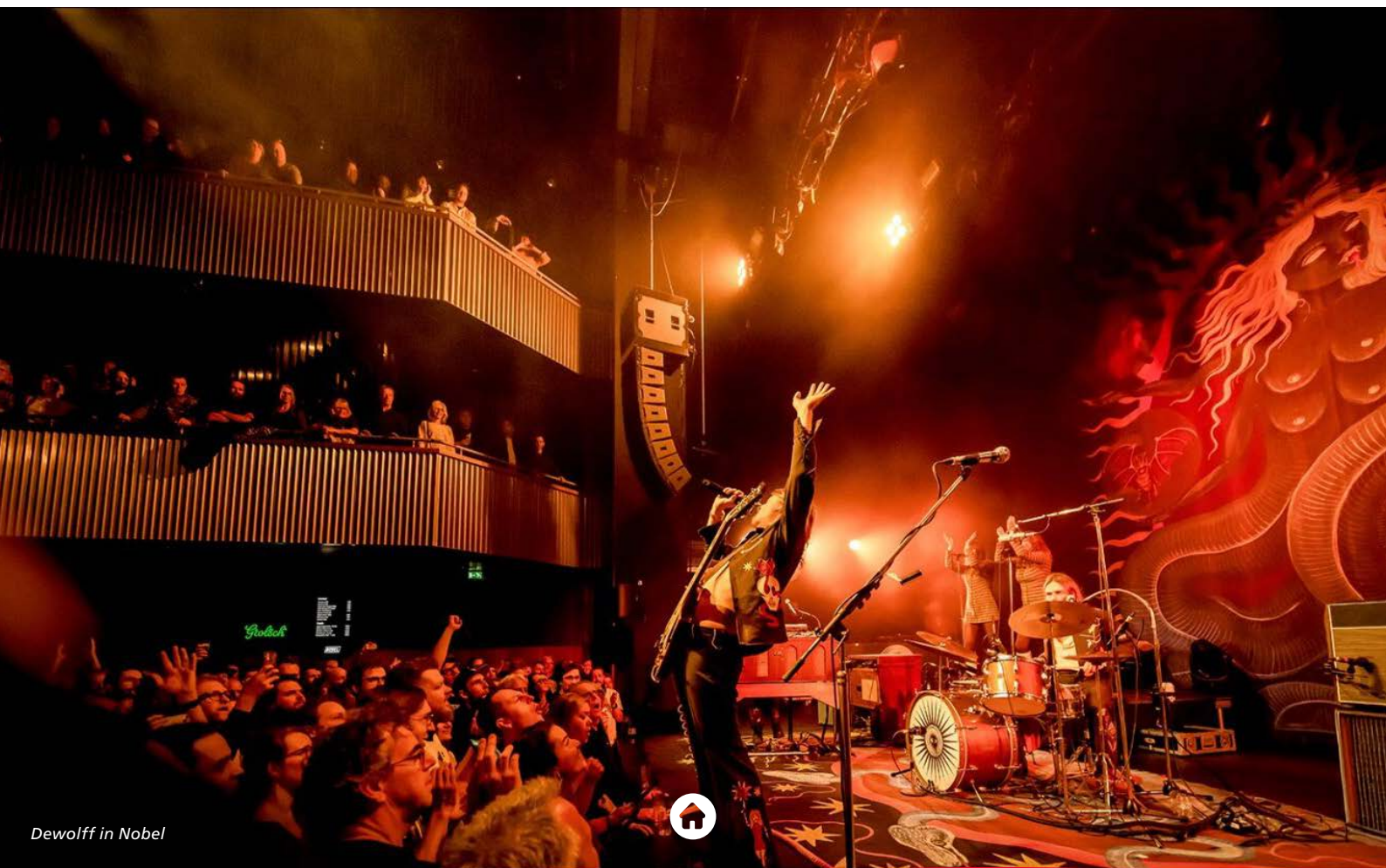
- LIFF heeft een Diversiteit en Inclusie Adviesraad opgericht die erop toeziet dat D&I op alle niveaus van de organisatie wordt doorgevoerd. Dit omvat zowel de interne werkwijze als de keuzes die gemaakt worden in de programmering.

TROEF en ROEM

- Een artist run gallery verbonden aan stichting ROEM. ROEM is een kunstenaarscollectief van beeldend kunstenaars, illustratoren, grafisch vormgevers en woordkunstenaars gevestigd in Leiden. De groep helpt elkaar met het ontwikkelen en professionaliseren van de afzonderlijke praktijken van de leden en deelnemers. Belangrijke factoren hierbij zijn het presenteren van werk en het creëren van een netwerk. Stichting ROEM zet zich in 2025 in voor tentoonstellingen bij expositieruimte TROEF.

ARS

- Vereniging van professionele beeldende kunstenaars, die onder meer tentoonstellingen organiseert en cursussen verzorgt voor mensen met belangstelling voor beeldende kunst.
- Voor de komende periode is de doelstelling de diversiteit onder de bezoekers, cursisten en leden uit te breiden. Diversiteit in de zin van leeftijd (verjonging), verschillende culturele achtergronden. Daarvoor worden open dagen georganiseerd, waarop de vereniging zich presenteert, en wordt samengewerkt met organisaties die werken met mensen die niet zo snel een kunstenaarscentrum binnenlopen, zoals Buzz en het COA. Werken aan de verbetering van de toegankelijkheid van het gebouw voor mensen met fysieke beperkingen.

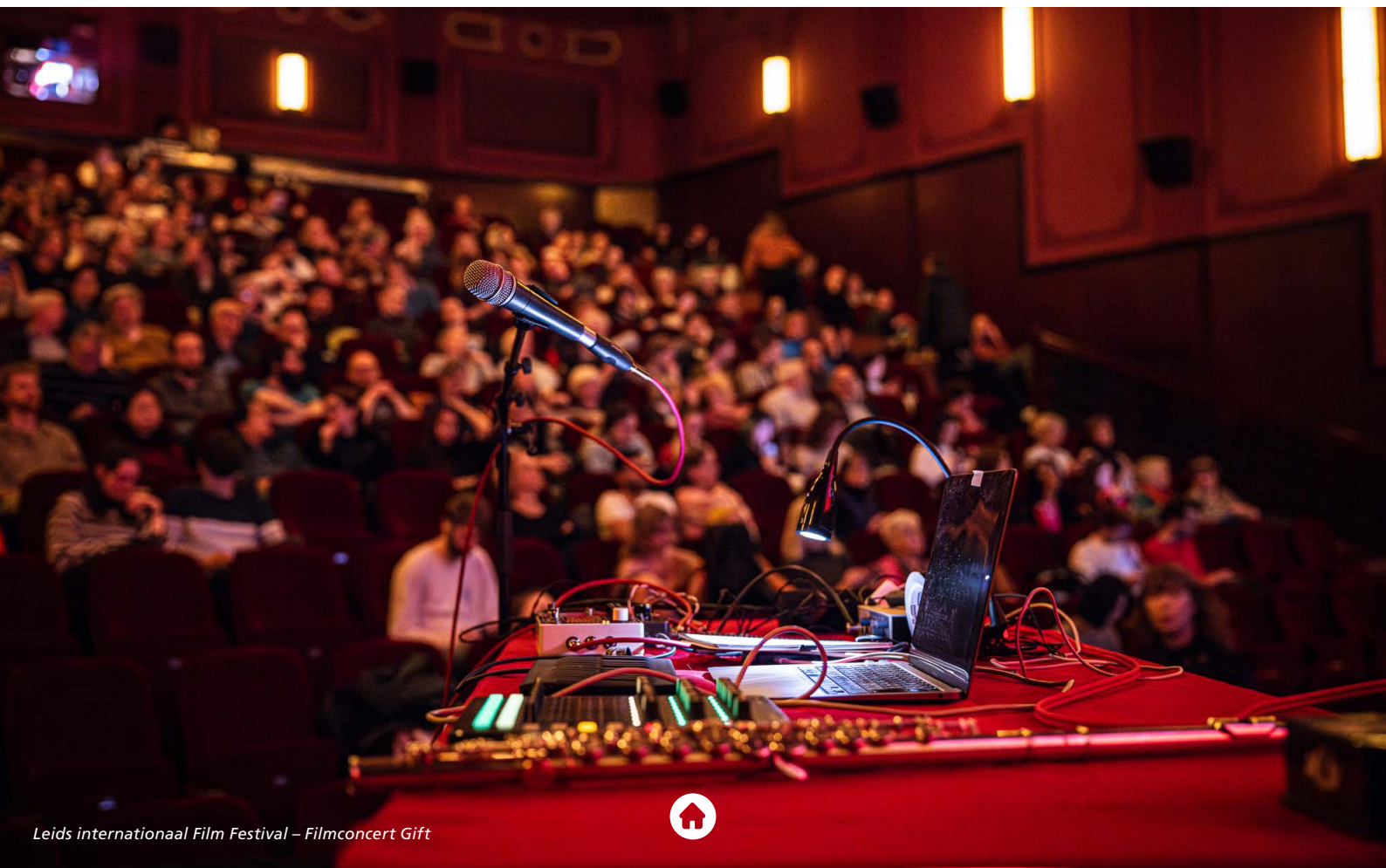

EST Art Foundation

Nieuwe ontwikkelingen binnen concrete kunst stimuleren en verkennen. EST initieert tentoonstellingen, trekt publiek, nodigt internationale partnerschappen uit, huisvest een collectie en organiseert discussies om kennis over concrete kunst te bevorderen. EST streeft ernaar om te opereren volgens de principes van Fair Practice. Daarnaast is EST placemaker op Energiepark en streeft het idee na om de Leiden Art Hub op Papegaaisbolwerk op te richten.

Veenfabriek

- Zet in 2025 in op het thema Dwaasbegeerte, een zelfverzonnen filosofische stroming die de grenzen tussen wijsheid en dwaasheid onderzoekt. De Veenfabriek blijft haar aanpak trouw, waarbij muziek, taal en eten centraal staan, en streven ernaar een breed publiek te bereiken met projecten vol speelsheid, humor en diepgang. De missie blijft om via muziektheater nieuwe perspectieven te bieden en complexe vraagstukken toegankelijk te maken voor een divers publiek. Veenfabriek blijft ook maatschappelijk betrokken, onder andere via projecten rond Keti Koti, en gaat door met experimenteren en vernieuwen, met aandacht voor diversiteit en inclusie. Daarbij zet de Veenfabriek in op samenwerking met andere culturele instellingen, zowel in Nederland als internationaal (bijvoorbeeld in Suriname en Noorwegen) én in Leiden. Naast het realiseren van de grotere producties en voorstellingen zijn er vier keer per jaar in Scheltema de Veenproeven; Inspirerende avonden met muziek, taal en diner, met elke editie andere gastsprekers. De Veenfabriek gaat vanaf 2025 meedoen aan de Leidse Kunstroute en de deuren opengooien tijdens hun (muziek)repetities.

Wibar

- Biedt als cultureel podium ruimte aan muzikale en kunstzinnige subculturen om te organiseren, experimenteren en op te treden.
- Wibar wil een stabiel podium opbouwen dat voorziet in de behoefte aan verbreding en verdieping in de Leidse cultuursector. Zo zullen er elke maand live-evenementen onder de naam *Live in de Loods* worden georganiseerd.
- Voor 2025 en 2026 evenementen als IDM, specifieke elektronica en DUB.
- Werkt samen met Leidse theaters, zoals Theater Ins Blau en de Stadsgehoorzaal, om gezamenlijke evenementen te organiseren en nieuwe doelgroepen te bereiken.
- Samenwerking in 2025 met o.a. Leiden Shorts en LIFF.

Museum de Lakenhal (MDL)

- Realiseert een Innovatieve museumbeleving en ontmoetingen voor een jonger publiek. *Lakenhal Laat* is een andere museumbeleving en biedt een avond vol ontmoetingen, performance, creatieve workshops en muziek. Lakenhal Laat is ook een alternatief en interdisciplinair podium voor makers uit Leiden en daarbuiten. MDL werkt hiervoor samen met andere instellingen en jongvolwassenen in de stad.
- Museumnacht is een samenwerking tussen de verschillende Leidse musea en studentenvereniging Quintus. Op deze jaarlijkse zaterdagavond kunnen mensen met een passe-partout de musea bezoeken en deelnemen aan bijzondere programmering, rondleidingen en workshops.
- Er is aandacht voor koloniaal verleden. MDL is betrokken bij het onderzoek van de Universiteit en de Stad Leiden naar het koloniaal verleden. In 2025 start Museum De Lakenhal een interdisciplinaire werkgroep om vorm te geven aan het verhaal van het koloniale verleden (en de relatie met de textielhandel) in de vaste opstelling van het museum. Via participatieve en artistieke projecten met hedendaagse kunstenaars geeft MDL daarnaast vorm aan een programma vanuit andere perspectieven.
- MDL heeft speciale aandacht voor mensen met een beperking in het special guests programma waarin ze invulling geven aan hun ambitie om een inclusief publieksbeleid te voeren. Het programma bestaat uit speciale rondleidingen voor doven- en slechthorenden, prikkelarm tentoonstellingsbezoek en rondleidingen voor slechtzindenden.

Niet alle instellingen hebben op de Cultuurbijeenkomst van september 2024 gesproken of hebben aanvullende informatie toegestuurd. Maar bovenstaande inbreng geeft een inzicht in het Leidse culturele landschap. Bij de instellingen staan ook de samenwerkingsverbanden genoemd. Wens is dat het aantal samenwerkingen de komende jaren toeneemt.

Cultuurparticipatie en Cultuureducatie

Doel is dat alle kinderen in Leiden de kans krijgen om in aanraking te komen met cultuur, ongeacht hun achtergrond of omstandigheden.

Cultuureducatie is het kennismaken met kunst en cultuur. Cultuureducatie met Kwaliteit heeft als criteria duurzaam versterken van de kwaliteit van cultuureducatie op Primair Onderwijs scholen:

- Vergroten kansengelijkheid: extra aandacht onderwijskansenscholen en speciaal onderwijs scholen.
- Culturele ontwikkeling van het kind staat centraal.
- Matching gemeentelijk budget door Fonds Cultuur Participatie.
- Basisfinanciering voor de kennismakingscursussen bij Verwonder om de hoek.

Daarvoor inzet op:

- Deskundigheidsbevordering: vergroten professionaliteit leerkrachten, docenten, culturele partners.
- Extra thema's (keuze): vakintegratie, aansluiting binnen- en buitenschools.

Verwonder om de hoek:

- Advies aan basisscholen.
- Eén loket voor cultuur, natuur, wetenschap, technologie en duurzaamheid
- verbindt binnen- en buitenschools.
- Ondersteunt de professionalisering aanbieders.

Cultuurparticipatie is het langdurig beoefenen van de uitvoerende kunsten: muziek, dans, theater en beeldende kunst. Participatie gaat over de groep buiten schooltijd, wat kan je naast school doen.

De gemeente zet subsidiemiddelen in op:

- Kinderen en jongeren tot 21 jaar.
- Uitvoerende kunsten waar qua aanbod geen (commerciële) markt voor is (muziek, theater, beeldend).
- Inzet op samenspel en groepslessen (geen individuele lessen).
- Aandacht voor talentontwikkeling.
- Aansluiting op Primair Onderwijs en Verwonder Om de Hoek.
- Inzet op doelgroepen (cultuur voor iedereen).

Het onderscheid tussen educatie en participatie is niet zwart-wit. Educatie is in de meeste gevallen meer dan vijf kennismakingslessen. Soms zijn er verschillende stappen nodig, van kennismaking, naar basislessen, naar uitgebreidere vervolgcursussen.

Educatie gaat voornamelijk over basisonderwijs, maar veel instellingen werken ook met jongeren. Het is een uitdaging om een tijdslot te vinden waarin groepen met elkaar verbonden kunnen worden.

BplusC heeft als doel het aanbod toegankelijk te maken voor alle leeftijdsgroepen, met nadruk op voorschool en primair onderwijs:

- Programma's leesbevordering ontwikkelen en implementeren: pilots *Bibliotheek op school* en het Leidens BoekStart programma (samenwerking met JES Rijnland); ontwikkelen aanbod digitale geletterdheid (samenwerking Technolab).
- Cultuureducatieprogramma's voor basisscholen uitbreiden (samenwerking met Ins Blau en Leidse Schouwburg - Stadsgehoorzaal), ontwikkelen programma voor pilots Maatschappelijke Schooldag (samenwerking met PROO).
- Lessen en Cursussen in de vrije tijd: het voorbereiden en implementeren van een nieuw exploitatiemodel voor muziekeducatie.
- Cultuurcoaches: bijdragen aan Verwonder om de hoek (samenwerking met Naturalis, Cultuureducatiegroep en het onderwijs) en ontwikkelen en (doen) uitvoeren van aanbod in de wijken (samenwerking met sociale partners).

Leidse Schouwburg-Stadsgehoorzaal en **BplusC** brengen een aantal schoolvoorstellingen voor basisscholen. Jaarlijks programmeren ze Kunstshot, het CKV-festival voor scholieren in de vierde klas van het havo en het vwo en Cultuursjop, het CKV-festival voor de derde klas van het vmbo.

Op 7 april 2025, tijdens de landelijke Kindermuziekweek, vindt het Leidse Kindermuziekweekconcert plaats, een coproductie van BplusC, de Cultuureducatiegroep en Leidse Schouwburg - Stadsgehoorzaal. Basisschoolkinderen bouwen samen met onder anderen muziekdocenten, jeugdmuzikanten uit het K&G-orkest en landelijke topmusici een muzikaal feestje. Zelf meezingen en geluid maken en de kracht van muziek ervaren zijn de belangrijkste doelstellingen.

Samen met mboRijnland in Leiden en Gouda en ROC Da Vinci in Dordrecht zet LSSGZ zich in voor jong talent onder de noemer Up Next. Jongeren maken niet alleen theater, maar programmeren ook, gesteund door de jongerenraad die binnenkort van start gaat.

Om de jongste generaties de kracht van podiumkunst te laten ervaren, ook als dat vanuit achtergrond of financiële situatie niet vanzelfsprekend is, ontwikkelt LSSGZ een plan om alle kinderen tot en met 12 jaar gratis naar de jeugdvoorstellingen te laten komen.

LSSGZ is het huis voor Het Jeugdtheaterhuis voor lessen, zodat zij optimaal kunnen repeteren en hun talent in een professionele omgeving kunnen laten groeien. Jaarlijks spelen de leerlingen van het Jeugdtheaterhuis hun eindvoorstelling in de Aalmarktzaal van de Stadsgehoorzaal.

Theater Ins Blau stelt de drie studio's en de theaterzaal ook beschikbaar aan amateurverenigingen en amateurscholen tegen een betaalbare huur. Wekelijks kunnen kinderen theaterles en musicalles volgen bij Jeugdtheaterschool Leiden en volgen jongeren en volwassenen dans- en flamencollessen bij diverse dansscholen in de studio's. Ook de leerlingen van dansklas Davinci College zijn wekelijks in de studio te vinden. In de theaterzaal laten deze scholen en vele anderen jaarlijks hun prestaties zien aan ouders en vrienden tijdens de einduitvoering. Ook de musical- en theatercommissies van diverse studentenverenigingen komen graag hun voorstelling in Ins Blau tonen.

Voor leerlingen van het basisonderwijs werkt Ins Blau samen met BplusC en Kunstgebouw aan een serie van schoolvoorstellingen uit de selectie jeugd- en familievoorstellingen die we programmeren. In samenwerking met School der Poëzie en diverse CKV-docenten in het middelbaar onderwijs, worden speciale spoken-word dagen georganiseerd en kunnen klassen met de CJP-Cultuurkaart voorstellingen bezoeken binnen het programma.

ARS speelt in het cursusaanbod en tentoonstellingsprogramma in op verschillende niveaus van educatie en participatie. Bij tentoonstellingen kunnen de bezoekers kijken naar en genieten van beeldende kunst en kunnen zij kunstenaars ontmoeten. Bij deelname aan cursussen of workshops of aan de open ateliers schilderen, grafiek en boetseren, kunnen ze zelf actiever met creativiteit en kunst bezig zijn en bij talentontwikkeling bereidt ARS jongeren voor op een kunstopleiding en helpt ze een portfolio daarvoor samen te stellen. ARS verzorgt een aanbod beeldende kunst zowel voor kinderen en jongeren als voor volwassenen. De lessen, waarbij iedereen persoonlijk wordt begeleid, worden verzorgd door professionele kunstenaars. Cursisten krijgen ook de mogelijkheid het eigen werk te presenteren in een tentoonstelling en/of als vrijwilliger betrokken worden bij het organiseren van tentoonstellingen.

Activiteiten in 2025 en 2026:

- Naast de vertrouwde cursussen voor volwassenen zullen weer kennismakings- en jeugd cursussen worden aangeboden gericht op leerlingen in het primair onderwijs en een Talentklas voor leerlingen van het voortgezet onderwijs.
- BplusC en ARS zijn in 2025 in gesprek over een bundeling van dit cursusaanbod.
- Nieuw is dat ARS start met het ontwikkelen van een cursusaanbod gericht derdeklassers van het voortgezet onderwijs met een kennismaking met diverse materialen en technieken.
- Ook de expositie Young StARS blijft jaarlijks georganiseerd worden. Deze expositie is voor scholieren van verschillende scholen voor voortgezet onderwijs, die een beeldend vak (beeldende vormgeving, tekenen, handvaardigheid of textiele vormgeving) als eindexamenvak hebben gekozen.
- Op aanvraag ontvangen van schoolklassen om een tentoonstelling te bekijken, uitleg te krijgen en met kunstenaars te praten.
- Nieuw is een nog te ontwikkelen aanbod van workshops voor studenten: workshops voor studenten in samenwerking met universitaire opleidingen en studentenverenigingen.

Het publiek heeft bij **De Generator** een participerende functie in de randprogrammering in 2025-2026, tijdens bijvoorbeeld debatten over armoede en racisme. Daarnaast wordt de theaterzaal als repetitieruimte ter beschikking gesteld voor professionals, amateurs en wijkbewoners, tegen een laag tarief. Tijdens *kindermiddagen* kunnen jongeren tot 12 jaar creatieve workshops volgen, biedt de internationale storytelling avond *Tell Me More* masterclasses in storytelling aan en zijn er regelmatig workshops omtrent maatschappelijke verandering.

Sieboldhuis geeft kinderen t/m 17 jaar gratis toegang, met educatieve programma's per tentoonstelling.

Field of Wonder realiseert in 2025 *Op Verhaal Komen* waarin jongeren en studenten in deze schrijfwedstrijd op verhaal mogen komen door eens van zich af te schrijven. De allersterkste verhalen worden voorgelezen tijdens de 'Nacht van het korte verhaal' die tevens de opening is van het van RIJN Festival.

DansBlok presenteert in 2025 de educatieve voorstelling FRAME over 'grenzen aangeven' in combinatie met een workshop op het voortgezet onderwijs. In 2026 volgt de educatieve dansvoorstelling FALL in combinatie met workshop voor het basisonderwijs.

DansBlok houdt in 2025 en 2026 een Talent traject in samenwerking met dansstudio Tribes om nieuw danstalent in Leiden ruimte te bieden zich te ontwikkelen.

LIFF heeft samen met lokale culturele organisaties en de gemeenschap een essentiële rol in het vergroten van publieksbereik. Zo werkt LIFF samen met scholen om educatieve filmvertoningen te organiseren: een reeks schoolvertoningen, waarbij basisschoolleerlingen films kijken die maatschappelijke thema's belichten.

Deze educatieve betrokkenheid wordt in 2025 uitgebreid door het DIY Jongeren Filmfestival te

lanceren. Hierin krijgen jongeren tussen de 16 en 25 jaar de kans om hun eigen filmvertoningen te organiseren in hun wijk.

Wibar werkt in 2025 samen met Young Impuls om de culturele ontwikkeling van kinderen te bevorderen. Young Impuls is een bijzonder project waarin jongeren uit het Leidse onderwijsveld samenwerken om een intercultureel evenement te ontwikkelen. Samenwerking tussen leerlingen van reguliere scholen en de Internationale Schakelklas onder begeleiding van professionals uit de cultuursector. De jongeren creëren samen workshops die zijn ontworpen door en voor jongeren uit verschillende culturen.

Museum de Lakenhal biedt in het Open Atelier museumbezoekers gratis een creatieve workshop door professionele Leidse kunstenaars die als museumdocent aan het museum verbonden zijn. De workshops hebben een verbinding met de collectie of met een tijdelijke tentoonstelling.

Studio Moio neemt de najaar-tentoonstelling als uitgangspunt om het programma voor Dadakademia vorm te geven. Op deze manier werken studenten van Moio verder op thematieken uit het museum en geven daarmee nieuwe inzichten terug aan het museum.

Na een succesvolle pilot neemt MDL samen met Wevershuis, Hortus, Wereldmuseum, RMO en Museum Boerhaave deel aan Sprekend Verleden, taallessen in het museum door museumdocenten en taaldocenten voor nieuwkomers, i.s.m. Gemeente Leiden. Het is een belangrijke verbinding tussen erfgoed, taalonderwijs en je thuis voelen in Leiden voor nieuwkomers. Voor basisscholen en voortgezet onderwijs biedt MDL rondleidingen en programma's met workshops aan. Deze programma's worden aangeboden direct aan scholen en via het samenwerkingsplatform van Verwonder om de Hoek. Het meer laagdrempelig maken van MDL, het activeren van creativiteit en uitwisselen van kennis over de geschiedenis en de collectie zijn de belangrijkste onderliggers van dit programma.

Makers en Broedplaatsen

Op de Cultuurbijeenkomst in september 2024 brachten de aanwezige makers en instellingen de volgende punten naar voren:

- Een goede kunstscene in de stad kan niet zonder een inspirerende humuslaag en mogelijkheden om je als maker te ontwikkelen en in de stad te vestigen.
Een broedplaats is een plaats waar kunst ontstaat in de brede zin van het woord en in contact met de plek/wijk waar de plaats is.
De meerwaarde van een broedplaats is met meerdere disciplines verder komen met een maatschappelijke impact. Vanuit de maker is er de intentie met anderen te delen.
- Broedplaatsen kunnen ontstaan op plekken waar speling is met de regels, bijvoorbeeld een pand waar even geen doel voor is. Een overheid kan bijdragen in vergunningen, locaties reserveren, te bemiddelen en doorgang sneller plaats te laten vinden.
- Idealiter worden er structurele plekken aangeboden tegen een betaalbare huur.
- Wenselijk is dat er meer is dan 'tijdelijke plekken'; makers als pottenbakkers en muziekstudio's doen investeringen in een locatie en dat is handiger op een permanentere plek. Goed om te

beseffen dat elke keer verhuizen een flinke investering vraagt van de maker. Makers hebben behoefte aan een vraag- en aanbodruimte-app. Hierin zouden kunstenaars zelf een aandeel kunnen leveren: hierover meedenken, aan meewerken.

- De grootste uitdaging is om plekken voor makers betaalbaar te houden. Rekening houden met de diversiteit aan makers en disciplines bij het beschikbaar stellen van ruimte. De makers vragen om niet-marktconforme prijzen, zoals in Rotterdam. In natura draag je bij aan de maatschappij als onderdeel van je huurcontract.
- Makers kunnen zelf de leiding nemen. De makers-industrie is erg gegroeid en meer verweven met *creatieve economie*. Die kruisbestuiving is wat centraal kan staan in een broedplaats.
- De gemeente wordt gevraagd om te faciliteren indien er winkelpanden leeg staan.
- Is er voor Cultuur dezelfde mogelijkheid als bij de bedrijventerreinenstrategie? Indien er iets verdwijnt mag er ook iets voor terugkomen.
- Er is de vraag om een broedplaatsen**convenant**, zoals in sommige andere steden.

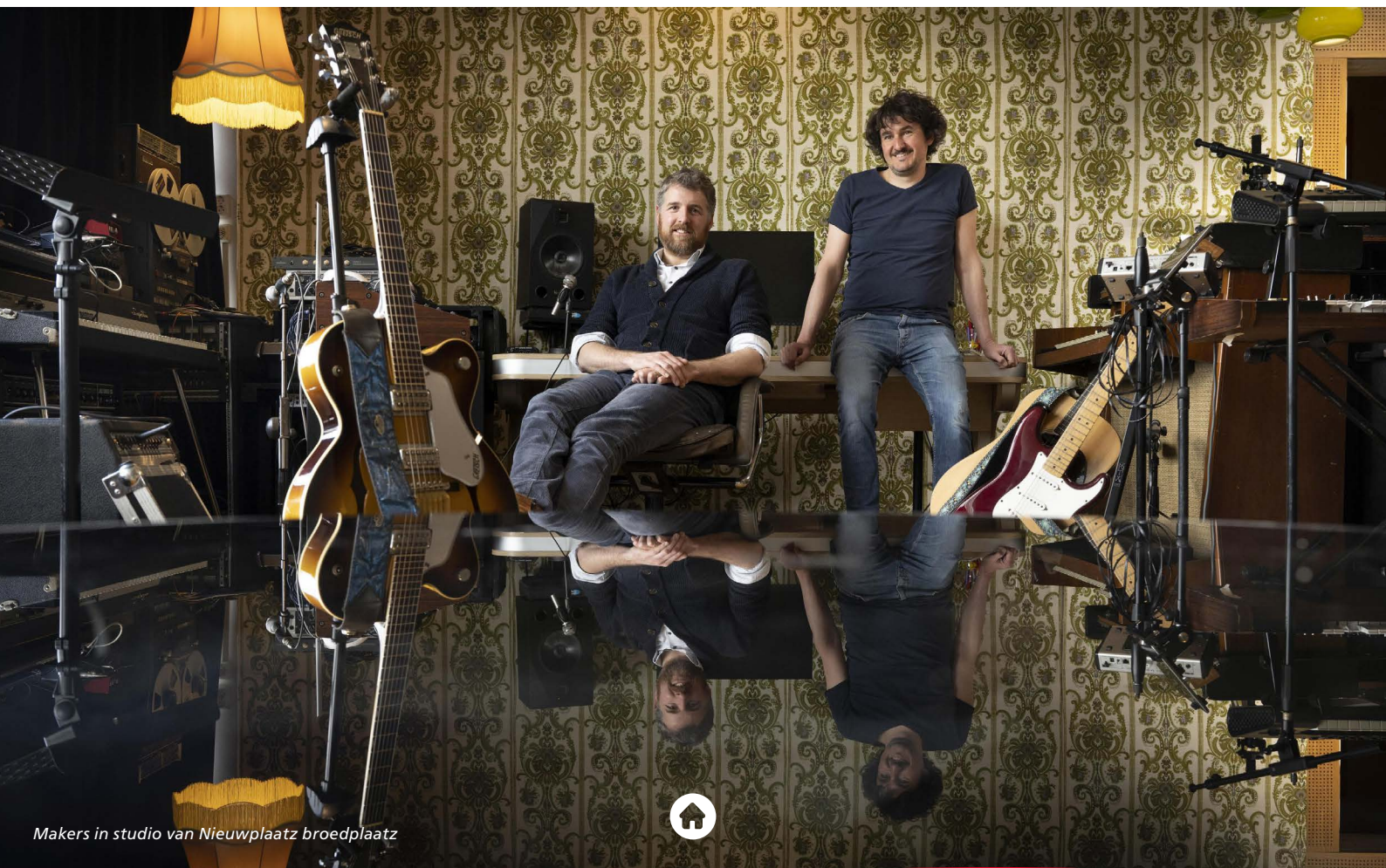
Nieuwplaats en **Makerscentrale** schrijven een concept convenant: een plan om te kunnen presenteren aan gemeente; om te bouwen aan mooiere toekomst voor broedplaatsen.

De opstellers van het convenant denken o.a. aan een afspraak voor aantal vierkante meters cultuur per wijk. Voor minder mobiele mensen is het fijn als het niet alleen in de binnenstad is maar ook in elke wijk, dit vergroot ook de leefbaarheid van de wijk.

Wat doet de gemeente

De bovenstaande inbreng op de Cultuurbijeenkomst van september 2024 wordt meegenomen in de vervolgesprekken met de makers en instellingen. De gemeente zal met de opstellers van het concept convenant in 2025 in gesprek gaan.

In het nieuwe subsidiestelsel Cultuur is €75.000 euro beschikbaar voor broedplaatsen (functie broedplaats).

LSSGZ streeft als belangrijk en centrale podium naar lokale verankering en samenwerking met lokale makers: gezelschappen als Kasset, PS|theater, theaterbolwerk PUNCH en Veenfabriek en broedplaatsen als Nieuwplaats zal LSSGZ zoveel mogelijk ondersteunen. Naast speeldata bieden wij repetitie- en montageruimte.

Ins Blau heeft aandacht voor makers met een Leidse connectie, in de programmering gelabeld met Made in Leiden. Niet alleen in het programma maar ook in het Makershuis wordt aandacht gegeven aan Leidse Makers en producties. Bestaande connecties zoals met DansBlok en PS|Theater worden voortgezet, maar ook met nieuwe makers met Leidse roots zoals Niels Kuiters of Rachid Larouz worden langdurige samenwerkingen ontwikkeld. Om makers in het Makershuis plek te bieden heeft Ins Blau afgelopen 1,5 jaar gebruik kunnen maken van een stuk van de Brandweerkazerne Gooimeerlaan. Voor komende jaren is Ins Blau op zoek naar een nieuwe plek om makers de ruimte te blijven bieden om vrij te kunnen werken en experimenteren.

De Generator staat met haar makershuis in de wijk Pancrat Oost en bevindt zich in het gebouw van de Vrijplaats met theater, muziek, yoga, activisme, buurtcafé en een weggeefwinkel. Vrijwilligers in het gebouw van de Vrijplaats zetten zich in op het bieden van een Leids alternatief cultureel aanbod. De buurtmedewerker verbindt de buurt met theater. Het makershuis ondersteunt in 2025-2026 jonge makers met het maken van voorstellingen, Leidse makers die opkomend talent zijn in het professionele theaterlandschap. Om nieuwe makers buiten het productiehuis structureel te kunnen steunen, organiseert De Generator iedere twee maanden de nieuwe makers-avond.

Fields of Wonder realiseert in maart 2025 nAchTELIER, een nachtelijk avontuur langs culturele broedplaatsen waar makers en publiek elkaar ontmoeten, i.s.m. Circulair Warenhuis/fabriek, Est Art Foundation, Leiden Art Hub en Ars Aemula Naturae.

DansBlok organiseert eind 2025 in samenwerking met KASSETT een cultureel evenement op een iconische Leidse locatie over de verbinding tussen lichaam en geest. Met interdisciplinaire voorstellingen van gevestigde Leidse makers, presentaties van getalenteerde jonge makers, interactieve beeldende kunst en theatercolleges.

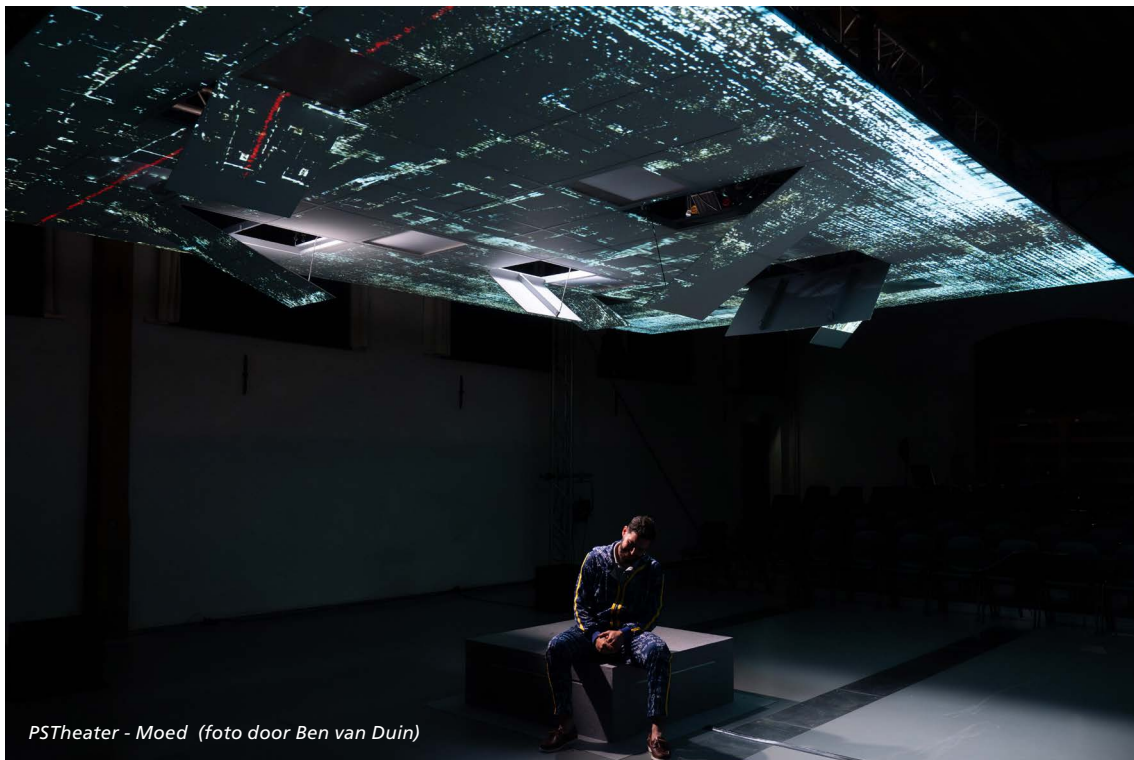
ARS heeft een verzamelgebouw voor hedendaagse beeldende kunst, een ontmoetingsplaats voor makers onderling, voor cursisten, bezoekers, en voor iedereen die in kunst is geïnteresseerd. Er is ruimte voor experiment, uitwisseling van kennis en ervaring, elkaar adviseren of helpen en voor het gezamenlijk bedenken en ontwikkelen van activiteiten of projecten en het voorbereiden van thematentoonstellingen. In de tentoonstellingsruimten krijgen makers de ruimte om hun werk te laten zien voor een groter publiek. Hier zijn solo-exposities, groeps- en themaexposities van leden en op uitnodiging ook andere professionele kunstenaars. Activiteiten in 2025 en 2026:

- Per jaar minimaal twee thematentoonstellingen, georganiseerd door ARS-leden samen met anderen kunstenaars uit de stad.
- meer samenwerken met Leidse collega-kunstenaars en ruimte bieden voor kruisbestuiving in de breedste zin van het woord en samen met andere broedplaatsen enkele gezamenlijke activiteiten te organiseren.
- Uitbreiden van mogelijkheden buiten het ARS-gebouw exposities te organiseren in samenwerking met andere organisaties.
- De ambitie is om bij gelegenheden kunstenaars van andere kunstdisciplines uit te nodigen en extra aandacht te besteden aan een interessante randprogrammering rond tentoonstellingen met onder meer inhoudelijk boeiende lezingen, voordrachten van poëzie en muziek.

Veenfabriek fungeert als broedplaats voor meerdere jonge makers: onder andere Kasset, Dansblok, Landmarks collective en Reindier repeteren regelmatig in het Veenfabriek huis in Scheltema. Theatergezelschap Domino maakt standaard gebruik van de Veenfabriek ruimtes. Er zijn samenwerkingen met onder andere Leidse Schouwburg en Ins Blau, Museum De Lakenhal, Rijksmuseum Boerhaave, Wereldmuseum Leiden, Studio Moio Horeca Scheltema en Universiteit Leiden.

Wibar ambieert een band met makers uit de stad en wil een springplank zijn voor jong talent, zoals muzikanten, DJ's, visuele kunstenaars, grafisch ontwerpers, theatermakers en performers. Organisaties kunnen hier hun eerste stappen zetten en kunnen ervaren organisatoren worden. In 2025 gaat Wibar het netwerk uit te bouwen en in de regio nog zichtbaarder te zijn voor nieuwe initiatieven en jonge creatieven. Daarnaast speelt Maxi Radio, het online radiostation dat bij Wibar gevestigd is, een rol in de ontwikkeling van opkomende DJ's uit Leiden en de rest van het land. Wibar gaat met Vrijplaats in 2025 vorm geven aan de onderlinge samenwerking. Ook in 2025 ARTMARKTFEST: Tijdens deze kunstmarkt is er een podium voor jonge Leidse makers om hun werk laagdrempelig aan een breed publiek te presenteren en te verkopen.

Museum De Lakenhal (MDL) wil haar rol in deze dynamiek invullen door een podium te zijn voor ontmoetingen tussen kunstenaars en publiek, tussen kunstenaars uit Leiden en daarbuiten, een ruimte voor kennisdeling en soms een ruimte voor presentatie. Buiten de vertegenwoordiging van kunstenaars uit Leiden in ons tentoonstellingsprogramma, vertalen we dit uitgangspunt in de volgende activiteiten:

- In 2025 organiseert MDL de Doesjenel-prijs voor een nieuwe generatie kunstenaars. Deze wordt eens in de twee jaar uitgereikt aan een beeldend kunstenaar tot 35 jaar uit de Leidse regio.
- Industry Day voor professionele kennisuitwisseling en inspiratie voor kunstenaars.
- Organisatie Kunstroute met educatie-programma. Verspreid over 80 locaties kan het publiek meer dan 160 Leidse kunstenaarsateliers, galeries en kunstenaarsinitiatieven bezoeken.
- Mentorship Troef: Troef ontvangt vanaf 2025 een meerjarige subsidie via het Mondriaan Fonds. De conservator Hedendaagse Kunst en de directeur van Museum De Lakenhal fungeren als mentor en klankbord voor de (jonge) conservatoren en hun tentoonstellingsideeën.

Cultuur en Zorg

In Leiden draagt cultuur bij aan het bereiken van maatschappelijke doelen. Leiden is een sociale stad: iedereen doet en telt mee. We willen de kracht van Cultuur meer gaan aanwenden voor specifieke groepen uit het sociaal domein. Groepen die een extra steuntje in de rug goed kunnen gebruiken of wier gezondheid en/of welbevinden verbetering behoeven. Of groepen die extra aandacht van cultuur verdienen, zoals jongeren die een eigen plek in het cultureel leven vragen.

BplusC ontwikkelt projecten die bijdragen aan mentale en fysieke gezondheid:

- Cultuurcoaches: Kunst op Recept, Out of the Blue (samenwerking met hulpverleners en vakdocenten)
- Taalhuis en IDO en doorverwijzingen naar sociale partners
- Faciliteren en ondersteunen van sociale partners.

LSSGZ werkt samen met diverse maatschappelijke partners om de toegankelijkheid van de podia te vergroten. Gezamenlijk met o.a. Inluzio, SOL en Buzz bevorderen ze kansengelijkheid. Bij elke gesubsidieerde jeugdvoorstelling stelt LSSGZ twintig vrijkaarten beschikbaar voor kansarme gezinnen, zodat zoveel mogelijk kinderen de magie van theater en concerten kunnen ervaren. Ook via Buurtgezinnen, Vitalismaatjes en Rosa Manushuis verspreiden we vrijkaartjes aan deze doelgroep.

LSSGZ biedt prikkelarme voorstellingen aan voor mensen met een beperking, inclusief audiodescriptie, meet & feels en doventolken.

Ins Blau heeft binnen de programmering, gastprogrammering en cultuurparticipatie regelmatig samenwerkingen met zorg of kennis instituten.

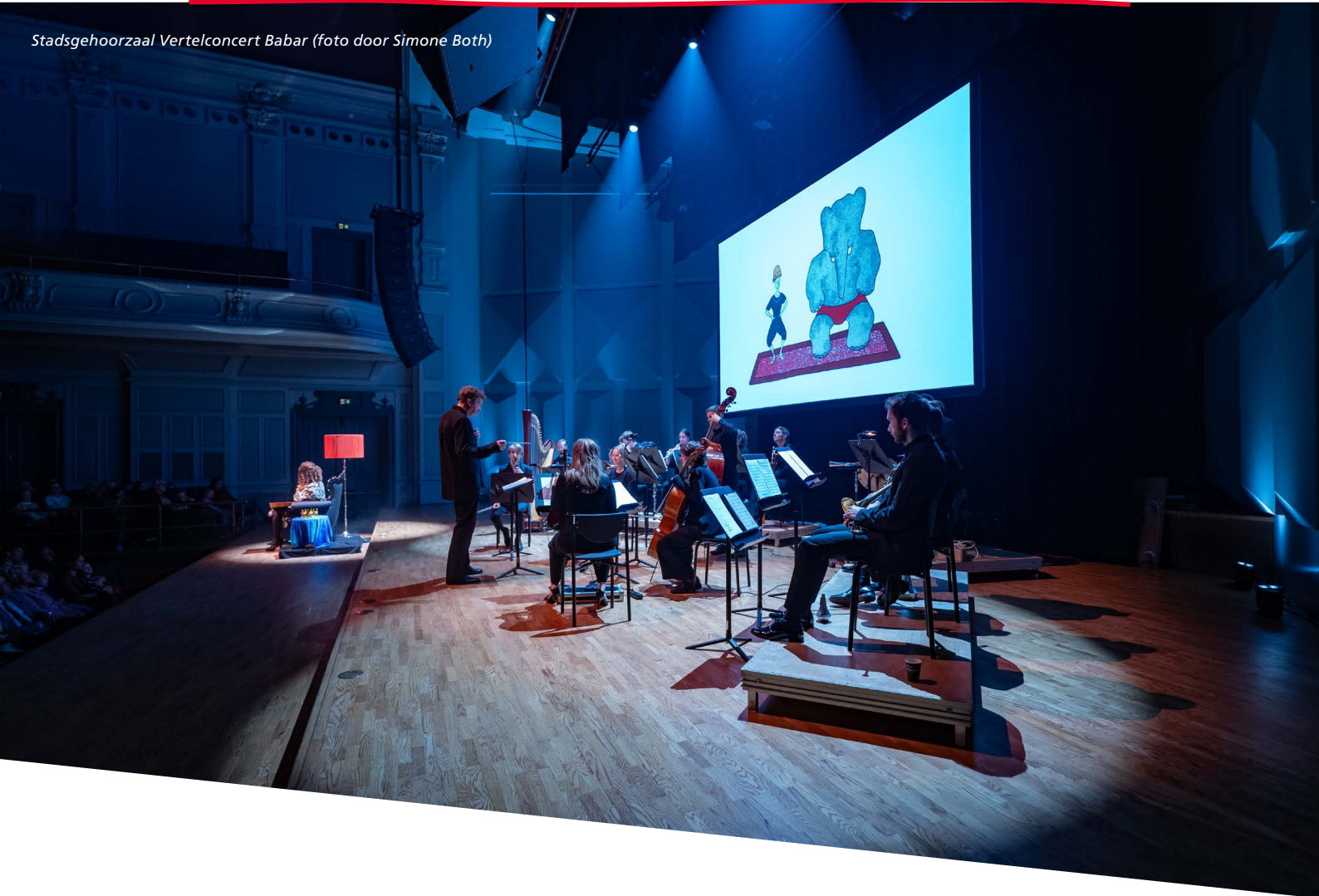
De Generator betreft in 2025-2026 Leidse maatschappelijke organisaties bij programmering en producties. Voorbeelden: het theaterprogramma *Samen Goud* zet zich in eenzaamheid bij ouderen te verkleinen en ouderen met jongeren in contact te brengen, het programma *Arm!* helpt armoede aan te pakken in Leiden, met producties over huiselijk geweld brengt De Generator femicide onder de aandacht, met haar LHBTQIA+ programma's geeft ze specifieke aandacht aan transgender mensen om deze meer steun te geven en met haar programma's omtrent mentale gezondheid probeert ze isolatie van mensen met depressie tegen te gaan.

LIFF ziet potentie in de rol die film kan spelen bij het verbeteren van welzijn en het bereiken van kwetsbare doelgroepen. LIFF gaat daarom actief manieren onderzoeken om cultuur als middel in te zetten binnen de zorgsector. Een belangrijk onderdeel hiervan is het opzetten van prikkelarme filmvertoningen, speciaal afgestemd op mensen met sensorische overgevoeligheid of een beperking. Daarnaast werkt LIFF aan het ontwikkelen van samenwerkingen met lokale zorginstellingen, met als doel cultuur in te zetten als een middel voor welzijn. Door filmvertoningen en activiteiten te organiseren die gericht zijn op specifieke zorgbehoeften, kan LIFF de positieve impact van cultuur op welzijn en gezondheid versterken. Dit kan bijvoorbeeld bestaan uit filmvertoningen voor ouderen in verzorgingstehuizen.

Wibar maakt in 2025 en 2026 *Soepgoed* een vast onderdeel van het doordeweekse programma: iedere woensdag wordt het groente- en fruitoverschot van de markt opgehaald. Op donderdag bereiden vrijwilligers, onder leiding van een chef, samen heerlijke en gezonde maaltijden. 's Avonds kan iedereen aanschuiven en, op donatiebasis, genieten van een voedzame maaltijd. Soepgoed brengt mensen die normaal gesproken minder snel naar Wibar zouden komen, in verbinding met het cultuurpodium en elkaar. Studenten, jonge ouders, jongeren van de straat, nieuwe Nederlanders en ouderen zitten samen aan tafel en genieten van een gezellige avond.

Museum de Lakenhal continueert met hulp van extra gelden van specifieke fondsen het project Memorabel – een project met dementievriendelijke rondleidingen en workshops voor individuele bezoekers met dementie en hun dierbaren en voor zorginstellingen.

Cultuur en Kennis

Leiden profileert zich als stad van kennis en cultuur. De gemeente ondersteunt activiteiten die kennis en cultuur verbinden. Activiteiten die Leidse inwoners actief laat kennismaken met het aanbod en de aanwezigheid van 'kennis en cultuur' in de stad. Hiervoor is een [subsidieregeling](#) beschikbaar. Leiden is een echte [kennistad](#). Kennis is – naast cultuur – een van de pijlers van Leiden, die niet voor niets ook Stad van Ontdekkingen wordt genoemd. We hebben alles in huis op gebied van onderwijs en kennisontwikkeling en we hebben in Leiden maar liefst dertien musea. Er zijn mogelijkheden op samenwerking tussen de culturele instellingen en het [APCA](#).

Een belangrijk evenement voor de stad Leiden op dit thema is [Days of Art & Science](#). In 2025 zal het evenement van 15 tot 21 september plaatsvinden.

BplusC doet samen met de universiteit in 2025 weer de actualiteitencolleges van *Leiden Global*. BplusC heeft als doel het uitbreiden en verbeteren van de dienstverlening op het gebied van informatie, lezen, leren en inspireren in de bibliotheekvestigingen:

- Uitbreiden openingstijden
- Opstellen en uitvoeren collectieplan 2025-2027
- Digitale toegankelijkheid vergroten: doorontwikkeling website en vervanging bibliotheekstelsel.

LSSGZ heeft Kennisstad Leiden als onuitputtelijke bron voor het maken van programma's op het snijvlak van wetenschap en kunst. Al meerdere edities coproduceert LSSGZ theatercolleges waarin wetenschap en podiumkunst op een toegankelijke manier samenkwamen. LSSGZ wil *Het Leids College* produceren, waarin theatermakers samenwerken met wetenschappers om theatrale colleges te creëren. LSSGZ en Rijksmuseum Boerhaave werken samen voor de wetenschappelijke inhoud en ontwikkeling van contextprogramma's. LSSGZ werkt samen met Universiteit Leiden, de Leidse Hogeschool en mboRijnland om wetenschap toegankelijker te maken door middel van theater. Bioloog Auke Florian Hiemstra, wiskundige Ionica Smeets, schrijver en theatermaker Emma Lesuis en historicus Karwan Fatah-Black hebben hun medewerking hebben toegezegd en zij stimuleren en inspireren ons om deze gezamenlijke ambitie te realiseren.

LIFF Laboratory is een programma dat film combineert met wetenschap en kunst, door wetenschappelijke experimenten en filmvertoningen samen te brengen. In samenwerking met partners zoals het Bio Science Park en de Universiteit Leiden geeft LIFF filmmakers de kans om samen te werken met wetenschappers en kunstenaars, wat leidt tot innovatieve, grensoverschrijdende projecten. Deze interdisciplinaire aanpak biedt niet alleen nieuwe creatieve mogelijkheden voor filmmakers, maar verrijkt ook de ervaring van het publiek.

Een goed voorbeeld van deze samenwerking is een project waarbij tijdens filmvertoningen de hartslag van het publiek wordt gemeten om te onderzoeken hoe spanning en emoties werken in films. Dit soort experimenten maakt deel uit van LIFF's bredere missie om film op nieuwe en verrassende manieren te verbinden met andere disciplines.

Wibar huisvest het online radiostation Maxi Radio. Er komt in 2025 een nieuwe podcast in samenwerking met de Universiteit Leiden. De podcast, genaamd *Maximizing Leiden*, biedt een platform waarop onderzoekers van de universiteit in gesprek gaan met de host over hun werk en onderzoek. Het doel van de podcast is om wetenschappelijk onderzoek, dat vaak als abstract of ver van het dagelijks leven wordt ervaren, toegankelijk en begrijpelijk te maken voor een breder publiek.

Museum De Lakenhal doet mee aan historisch textiel en onderzoek: samenwerking in het NWO onderzoeksprogramma, 'Black Magic – (re)discovering the development and changes of black woollens quality standards in the 18th century Leiden's staalmeesters sample books' samen met de Rijksdienst Cultureel Erfgoed en de Universiteit van Amsterdam. Daarnaast rond MDL het eerste deel van het uitdagende restauratie- en digitaliseringsproject van de 17de eeuwse staalmeestersboeken uit de collectie af. Beide onderzoeken zullen uiteindelijk leiden naar een publieksproject over de internationale handel van Leids textiel, slavernij, arbeid en internationale grondstoffen in de 17de en 18de eeuw. Ook werkt MDL aan meer zichtbaarheid van Leiden als textielstad in samenwerking met Stichting Leidse Deken (nieuwe opdracht aan een vormgever) en het *Textile Research Center* (programma-samenwerking). MDL neemt samen met andere Leidse culturele instellingen deel aan de *Days of Art and Science*.

Tot slot

De gemeente is blijvend in gesprek met de instellingen over mogelijke realisatie van bovenstaande ambities.

Zo geven gemeente en culturele instellingen ook in de periode 2025 – 2026 invulling aan de ambities van de [Cultuurvisie](#).

Na deze periode gaan gemeente en instellingen een start maken met de evaluatie van de Cultuurvisie.

Colofon

Vormgeving: Studio Grafisch Productie Centrum, gemeente Leiden

Tekst: Gemeente Leiden en de Leidse Culturele instellingen

Informatie: b.muusze@leiden.nl

Leiden

Gemeente Leiden
Postbus 9100
2300 PC LEIDEN

